

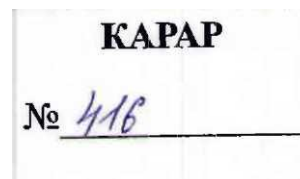
РУКОВОДИТЕЛЬ
ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО
КОМИТЕТА
САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ САРМАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА. КОМИТЕТЫ
ЖИТӘКЧЕСЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с.
Сарманово

«2015-2017 елларга Сарман муниципаль районында терлекчелекне үстерү» муниципаль максатчан программасы турында

«Авыл хужалыгын үстерү турында» 29.12.2006 ел, №264-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен "2013-2020 елларга авыл хужалыгын үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык - төлек базарларын жайга салу буенча дәүләт программасы турында" 14.07.2012 ел, № 717 карары нигезендә, авыл хужалыгы продукциясенен конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру һәм Сарман районында терлекчелекне үстерү өчен уңай шартлар тудыру максатыннан чыгып муниципаль районда карар бирәм:

1. Беркетелгән муниципаль максатчан программаны раслау "2015-2017 елларга Сарман муниципаль районында терлекчелекне үстерү" (алга таба - Программа).
2. Программаны башкаручыларга тәмин итәргә тәкъдим итегез программаның үз вакытында үтәлүе һәм тулылыгы.
3. Әлеге карарны Сарман муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Сарман муниципаль районы башкарма
комитеты житәкчесе

Ф. М. Хөснуллин

Сарман муниципаль районы
Башкарма комитет җитәкчесе
карарына кушымта

«2015-2017 ЕЛЛАРГА САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ТЕРЛЕКЧЕЛЕКНЕ ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА

Сарман авылы

«2015-2017 ЕЛЛАРГА САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ТЕРЛЕКЧЕЛЕКНЕ ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме
Программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)
Төп уйлап табучылар
Программаның максаты

«2015-2017 елларга Сарман муниципаль районында терлекчелекне үстерү» муниципаль программасы

"Авыл хужалыгын үстерү турында" 2006 елның 29 декабрдәге 264-ФЗ номерлы Федераль закон,
"Авыл хужалыгын үстерү һәм базарларны жайга салу дәүләт программасы турында" 2012 елның 14
июлдәге 717 номерлы РФ Хөкүмәте карары
2013-2020 елларга авыл хужалыгы продукциясе, азык - төлек"

Сарман муниципаль районы башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министрлыгының Сарман районы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе
- авыл хужалыгы продукциясенә конкурентлыкка сәләтен арттыру;
- терлекчелек үсеше өчен уңай шартлар тудыру

Программаның бурычлары

житештерүчәнлекне арттыру нигезендә продукция житештерү күләме

мөгезле эре терлекләрнең баш саны; - хужалык итүнең кече формаларын үстерүне стимуллаштыру

2015 - 2017 еллар

1410 мең сум - 2015-2017 елларда программаны финанслау күләме;

Программаны финанслау чыганакалары:

- Сарман муниципаль районы бюджеты;

- авыл хужалыгы предприятиеләре һәм урта кече эшмәкәрлек субъектлары акчалары;

- башка бюджет һәм бюджеттан тыш акчалар. Сарман муниципаль районы бюджетыннан бүленеп бирелә
торган акчалар суммасы Сарман муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына бюджеты турындагы
карары нигезендә ел саен төгәлләштереләчәк-

Авыл хужалыгының тулай продукциясе күләме үсеше ИТ мөгезле эре терлек һәм сөт житештерү үсеше
мөгезле эре терлекнең баш саны арту

Әлеге программа «авыл хужалыгын үстеру турында» 29.12.2006 елдагы 264 номерлы Федераль закон, «2013-2020 елларга авыл хужалыгын үстеру һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарларын жайга салу буенча дәүләт программасы» таләпләрен исәпкә алып эшләнгән:

а) муниципаль районның авыл хужалыгын үстерүнең максатларын һәм төп юнәлешләрен, финанс ягыннан тәмин итүне һәм гамәлгә ашыру механизмнарын билгели каралган чаралар;

б) авыл хужалыгын үстерүнең төп күрсәткечләре һәм фаразлары, максатлар, бурычлар, нәтижелелек күрсәткечләре һәм чыгым йөкләмәләре бар.

« 2015-2017 елларга Сарман муниципаль районында терлекчелекне үстеру» муниципаль программасы авыл хужалыгы продукциясенең конкурентлыкка сәләтен арттыруга, терлекләрнең продуктлылыгын арттыру нигезендә терлекчелек продукциясен житештерү күләмен арттыруга юнәлдерелгән. Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- авыл хужалыгы хайваннарының баш санын арттыру;
- савым көтүенең продуктлылыгын арттыру;
- сөт сату күләмен киңәйтү;
- мөгезле эре терлек үрчеменең санын һәм сыйфатын арттыру (тормышка ашырырлык бозау алу);
- бозауларның тәүлеклек үсешен арттыру;
- сыерлар һәм таналар житештерүчәнлеген арттыру;
- савым сыерларын куллану срогын арттырырга (7-8 ел);
- сатылган сөтнең күләмен һәм сыйфатын арттыру;

Программа шулай ук авыл хужалыгы житештерүенең нәтижелелеген күтәрү өчен гомуми уңай шартлар тудыруга, кече хужалык формаларын үстерүгә стимул бирүгә юнәлдерелгән.

1.

Программа чишелешенә юнәлтелгән проблеманың характеристикасы.

Районда терлекчелекне, аерым алганда, ит терлекчелеген үстеру буенча максатчан эш алып барыла.

2014 елда финанс - хужалык эшчәнлеген анализлау мәгълүматлары буенча товар продукциясе структурасында терлекчелек продукциясенең чагыштырма авырлыгы-27%, шул исәптән сөт - 81 %. Соңгы елларда районда савым сыерларының продуктлылыгы һәм сөт житештерүнең кимүе күзәтелә. Сөт житештерү 3 ел эчендә 3,7 мең тоннага кимеде, 2014 елда - 4078 кг, 2013 елда - 4291 кг, 2012 елда-4928 кг, димәк, 3 ел эчендә 850 кг кимеде.

Хәзерге вакытта Сарман районында дүрт агрофирма һәм 45 КФХ терлекчелек белән шөгыльләнә. 2015 елның 1 гыйнварына район хужалыкларында 13343 баш мөгезле эре терлек, шул исәптән 5137 баш сыер исәпләнә.

Программа максаты

Әлеге программаның төп максаты - сөт терлекчелеген тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру, эре аналык башлығының токым һәм продуктив

Күрсәткечләр
сыйфатын арттыру

КРС баш саны
Баш саны

Бозаулар алу
Мөгезле эре терлек ите
тәүлеклек артым

Сарман муниципаль районының терлекчелек тармагы үсешенә төп юнәлеш булып асыл хужалыгы оешмаларында терлекләрнең баш санын саклап калу һәм аны шактый арттыру тора.

Халыкны югары сыйфатлы азык-төлек белән тәмин итү өчен 2017 елга барлык категория хужалыкларда терлекчелек үсешенә максатчан күрсәткечләренә ирешү планлаштырыла.

2015-2017 елларга терлекчелек тармагының житештерүчәнлеген һәм тотрыклылыгын арттыруга, терлекләрнең сакланышын яхшыртуга һәм тотрыклы эпизоотик иминлекне тәмин итүгә, терлекләрне тоту шартларын яхшыртуга, уңышны арттыруга, димәк, товар житештерүчеләр өчен терлекчелекнең жәлеп итүчәнлегенә беренчел әһәмият бирелә.

Терлекчелек продукциясен житештерүнең тизләтелгән үсеше, нигездә, терлекләрнең продуктлылыгын арттыру хисабына булачак. 2017 елга планлаштырылган:

1 сыердан савымны 4950 кг кадәр житкерегез;

баш мөгезле эре терлек итен житештерүне 22 кг кадәр арттыру;

Моннан чыгып районда эре мөгезле терлекләр саны 13368 баш булырга тиеш, шул исәптән сыерлар - 5200 баш.

Индикаторлар		2015ел	2016ел	2017е
Күрсәткечл	бәяләр	Ед. изм.		л
<u>ахыргы нәтижә</u>				
----- 1		1	~	<л.л.л
<u>Мөгезле эре терлекнен</u>		13343		
<u>баш саны</u>		6137	5137	
<u>Сыерлар саны</u>	баш		13368	
<u>Тулаем сөт житештерү</u>			5200	
<u>1 сыердан савым бозаулар</u>	Тонн			4950
<u>алу</u>	баш			
<u>Уртача тәүлеклек артым!</u>			23117	
<u>Мөгезле эре терлек ите</u>	Кг		25428	
<u>үстерелгәнКРС</u>		21279		5872
		5851	4500	
		4142		622
	баш		5860	
	тонн			1606
	<u>грамм</u>	617	620	
		1590	1598	

3. Программада каралган чаралар.

Терлекчелек продукциясен житештерү күләмен арттыру көтүне яңарту, хайваннарны оптималь балансланган тукландыру, тармакка зооветеринария хезмәтен яхшырту, хезмәт житештерүчәнлеген арттыру, терлекчелек объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү хисабына күздә тотыла.

Моның өчен, беренче чиратта, яңа прогрессив технологияләр кертүгә, шулай ук туклану дәрәжәсен күтәрүгә һәм хайваннарны тоту шартларын яхшыртуга юнәлтелгән ресурсларны саклау буенча кайбер чаралар башкарырга кирәк. Ресурсларны саклауның төп юнәлешләреннән берсе - ныклы азык базасы булдыру, ел әйләнәсендә бер типтагы хайваннарны ашату. Хайваннарның житештерүчәнлеген арттыруга, азык чыгымнарын киметүгә, димәк, икътисади нәтижәлелекне күтәрүгә дә, туклыклы матдәләр, микро - һәм макроэлементлар, протеин, алыштыргысыз аминокислоталар, витаминнар буенча хайваннарны тукландыру рационнарын баланслауга да хәлиткеч әһәмият бирелә. Бу стратегик юнәлеш белән бәйле рәвештә терлекчелектә жирле азыкны максималь файдаланып хужалыклар шартларында катнаш азык житештерү өчен тулы кыйммәтле катнаш азыklar һәм баланслаучы өстәмәләр (БВМД һәм премикслар) куллану булды.

100% сакчыллыкта 100дән ким булмаган 100 бозау алу максаты белән, баш санын нәтижәле куллану өчен шартлар тудыру зарур. Авыл хужалыгы хайваннарының уңдырышлылыгын арттыру-терлекчелекне көчәйтү факторларының берсе. Бу эш нәтижәсендә хайваннарны махсус сөт продуктлылыгы юнәлешендә тулы алыштыру булачак.

Программаның социаль-икътисади әһәмияте - сөт терлекчелеген интенсификацияләү дәрәжәсен күтәрү. Кабилә баш саны арту белән беррәттән, төп көтүнең продуктивлыгы арта. Программаны гамәлгә ашыру сөт житештерү һәм сату күләмнәрен арттыруга ярдәм итәчәк.

Авыл хужалыгы житештерүен алга таба үстерү буенча агросәнәгать комплексы алдына куелган бурычларны уңышлы үтәү

Һәр хужалыкның һәм агросәнәгать комплексы предприятиесенең квалификацияле кадрлар белән тәэмин ителешенә, шулай ук аларны әзерләү дәрәжәсенә бәйле. Шуңа бәйле рәвештә, авылда кадрлар белән эшләү-аграр сәясәтнең аерылгысыз өлеше.

Авылда килеп туган хәл авыл жирлекләренең тотрыклы үсешенә социаль-иқтисади шартларын формалаштыруда тоткарлык булып тора.

Булган потенциалдан нәтижәле файдалану, жирле үзидарә органнарына ярдәм итү, бюджеттан тыш инвестицияләр жәлеп итү максатка ирешергә мөмкинлек бирәчәк.

Программаны тормышка ашыру кысаларында карала:

- туклану дәрәжәсен күтәрү һәм шартларны яхшырту хайван;
- терлекчелек фермаларын модернизацияләү өчен заманча технологик жиһазлар куллану;
- нәселле терлек сатып алу;
- хайваннарның житештерүчәнлеген арттыру
- хужалык итүнең кече формаларын үстерүне стимуллаштыру;
- хужалыкларның табышлылыгын арттыру.

Жирле бюджет хисабына субсидияләрне крестьян (фермер) хужалыкларына авыл хужалыгы терлекләренең баш санын тотуга, ит терлекчелеген үстерүгә бирү күздә тотыла.

4. Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы

"2015-2017 елларга Сарман муниципаль районында терлекчелекне үстерү» программасын финанслау күләме район бюджеты акчалары хисабына 1 410 мең сум, шулай ук авыл хужалыгы предприятиеләре һәм урта һәм кече эшмәкәрлек субъектлары акчалары, башка бюджет һәм бюджеттан тыш чаралар хисабына карала. Сарман муниципаль районы бюджетыннан бүленеп бирелә торган акчалар суммасы Сарман муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына бюджеты турындагы карары нигезендә ел саен ачыкланачак. Программаны финанслау күләме ирешелгән нәтижәләргә карап үзгәрергә мөмкин

	бюджет счеты	
Объем	Сарман муниципаль районы, мең рус	финансирования за
	Нибары	
	2015 ел,	
	2016 ел	
	2017 ел	
	1 410,0	
	460,0	
	470,0	

480,0

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

Программа чараларын тормышка ашыруның жаваплы башкаручысы (координаторы) - Сарман Башкарма комитеты тоташу ноктасына кадәр уза.

Муниципаль район территориясендәге авыл хужалыгы берләшмәләре үз компетенцияләрендәге бурычларны хәл итү һәм программа чараларын үтәү өчен жаваплы башкаручылар һәм башкаручылар булып торалар.

Сарман муниципаль районы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе Башкарма комитетка Программа чараларының барышы һәм нәтижәләре турында отчет бирә. Программа чараларының үтәлеше һәм нәтижәләре ел дәвамында Сарман муниципаль районы Советы утырышында карала.

6. Программаны тормышка ашыру барышы белән идарә итү һәм тикшереп торуны оештыру

программаның үтәлешен билгеләнгән тәртиптә Сарман муниципаль районы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе контрольдә тоталар.

Авыл хужалыгы оешмалары тарафыннан бирелә торган мәгълүматларның дөреслеген тикшерү һәм контрольдә тоту өчен Бәйсез комиссия билгеләнә, аның составына Сарман муниципаль районы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе һәм район Башкарма комитеты вәкилләре керә. Әлеге комиссия бирелгән мәгълүматны теләсә кайсы вакытта тикшерә ала. Хужалыклар тарафыннан бирелә торган белешмәләр һәм Бәйсез Комиссия мәгълүматлары туры килмәсә, алынган бюджет акчаларын кире кайтару акты төзелә.